

**SPRAWOZDANIE Z XIX MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI
NA TEMAT OPIEKI PALIATYWNEJ
Rzym, 11-13 listopada 2004 roku**

Osiągnięcia współczesnej medycyny pozwoliły wprawdzie opanować groźne niegdyś epidemie, ale problem choroby i śmierci pozostaje nadal aktualny. Troska o chorych jest sprawdzianem wrażliwości wspólnoty eklezjalnej na potrzeby drugiego człowieka, a zarazem najbardziej właściwą odpowiedzią pastoralną. Znaczenie i rola posługi chorym będzie wzrastać w miarę zwiększania się liczby ludzi chorych i starzenia się społeczeństwa na skutek cywilizacji industrialnej i coraz skuteczniejszych środków medycznych. Problem cierpienia, choroby nieuleczalnej i śmierci jest zagadnieniem interdyscyplinarnym, poruszonym przez pracowników medycznych, teologów, filozofów, socjologów i psychologów. W ostatnich latach krąg ten poszerzają prawnicy i ekonomiści.

Na XIX Międzynarodowej Konferencji na temat opieki paliatywnej podjęto kwestię wybitnie interdyscyplinarną i interreligijną, gromadząc przedstawicieli z kilkudziesięciu krajów. Podjęta w ramach konferencji problematyka zainteresowała przedstawicieli krajów dotychczas nieobecnych na tym forum, jak np. z Ukrainy, Słowacji, Estonii. Z Polski przybyła liczna grupa przedstawicieli Ogólnopolskiego Forum Ruchu Hospicyjnego na czele z prezesem dr Jolantą Stokłosą z Krakowa; ks. dr. Piotrem Krakowiakiem, duszpasterzem krajowym hospicjów, prezesem Hospicjum Pallottinum w Gdańsku; przedstawiciele Caritas Polska oraz nauczyciele akademicy Katedry Opieki Społecznej, Paliatywnej i Hospicyjnej Instytutu Nauk o Rodzinie KUL. W okresie poprzedzającym konferencję do wielu krajów wysłano ankietę z prośbą o przedstawienie danych statystycznych z zakresu opieki paliatywnej realizowanej zarówno w strukturach państwowych, jak i organizacji społecznych.

Refleksje naukowe prowadzono w trzech obszarach tematycznych: diagnoza rzeczywistości, ocena problemu w świetle biblii oraz propozycje pastoralne. Referat wprowadzający, przedstawiający wyniki międzynarodowej ankiety na temat opieki paliatywnej, wygłosiła przedstawicielka Światowej Organizacji Zdrowia, Cecilia Sepulveda. Wystąpienie koncentrowało się na prezentacji danych statystycznych z krajów wysoko- i średniorozwiniętych, na temat aktywności zespołów opieki paliatywnej i hospicyjnej.

Pierwszy blok tematyczny dotyczył zagadnień wyjściowych do dalszej refleksji, a mianowicie: definicji opieki paliatywnej, koncepcji bólu totalnego, opisu współczesnej kondycji opieki paliatywnej, prawnych aspektów opieki paliatywnej, prezentowania problemu śmierci i umierania w środkach masowej komunikacji, biologicznych aspektów eutanazji. Powyższe zagadnienia wpisują się w strukturę wykładu kursorycznego na temat opieki paliatywnej i hospicyjnej dającą satysfakcję słuchaczom mniej zorientowanym w powyższej aktywności.

Analiza problemu opieki paliatywnej w świetle wiary i wartości chrześcijańskich to drugi blok tematyczny: Śmierć i Zmartwychwstanie Pańskie a opieka paliatywna, sakrament chorych i wiatyk, wiara i sekularyzacja w końcowej fazie życia, proporcjonalne i nieproporcjonalne terapie paliatywne. Refleksję teologiczną poszerzono o dialog międzyreligijny wielkich religii na temat opieki paliatywnej: judaizmu, islamu, hinduizmu, buddyzmu oraz postmodernistycznego ruchu *New Age*.

Charakter prakseologiczny cechował trzeci blok tematyczny: odnowa sakramentu chorych, wskazówki dla badań medycznych, rola i zadania nauk społecznych, a zwłaszcza psychologii, w opiece paliatywnej, nowa kultura w podejściu do końca życia, szkolenie personelu administracyjnego w opiece paliatywnej. W drugiej części omawianego bloku tematycznego podjęto re-

fleksję nad aktualnymi pastoralnymi aspektami opieki paliatywnej wśród członków zespołu opiekującego się chorymi. W wystąpieniach podkreślono rolę duszpasterzy, lekarzy, pielęgniarek, członków wspólnot zakonnych, członków rodzin, psychologów i pracowników socjalnych oraz wolontariuszy.

Papieska Rada ds. Służby Zdrowia, organizator konferencji, podjęła temat bardzo ważny, przedstawiając go w sposób możliwie najszerszy, i to nie tylko w aspekcie medycznym, psychologicznym, socjalnym i duchowym, ale również teologicznym, prawnym i ekumenicznym. Wystąpienia prawie trzydziestu prelegentów ukazały opiekę paliatywną i hospicyjną jako wielkie dzieło postługi człowiekowi umierającemu. Istniejące różnice w podejściu wielkich religii do koncepcji człowieka w odniesieniu do terminalnej fazy choroby mają walor rozważań natury kulturowej i spekulatywnej, pozostając w płaszczyźnie poglądów i przekonań, nie wpływając na postawy i zachowania społeczne.

Wzorem ubiegłych lat wszystkie wystąpienia były tłumaczone symultanicznie (język włoski, francuski, hiszpański i angielski), a materiały ukażą się w periodyku „Dolentium Hominum”, wydawanym w czterech wersjach językowych.

*Maria Chuchra, ks. Jarosław Jęczeń
Katedra Opieki Społecznej Paliatywnej i Hospicyjnej KUL*